

خوانش عناصر بینامتنیت در دیوان اشعار نزاری قهستانی و قابوس نامه عنصر المعالی

معصومه زارع کهن

. دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی کرج، ایران

چکیده

نظریه تعامل متن‌ها، یکی از مهم‌ترین مباحثی است که مورد توجه ساختارگرایان و پساساختارگرایان قرار گرفته است. نظریه پردازان این حوزه معتقدند هر متنی حاصل تغییر متن‌های پیش از خود است. نظریه بینامتنیت از ارتباط بین متون سخن می‌گوید؛ سخنی با درون مایه یکسان که فقط شخص روایت کننده آن تغییر کرده است. جستار حاضر به خوانش دیوان اشعار حکیم نزاری قهستانی و قابوسنامه عنصر المعالی پرداخته است. و به مضامین یکسانی در این دو متن تاریخی اشاره کرده است. قابوس نامه در جایگاه پیش متن و دیوان نزاری قهستانی در جایگاه پس متن قرار گرفته است. در این مقاله ابتدا به تئوری‌های نظریه بینامتنیت از دیدگاه نظریه پردازان این حوزه اشاره شده است؛ و سپس به بررسی عناصر یکسانی که منطبق با نظریه بینامتنیت، از جمله: عشق، آداب سخن گفتن، قناعت، سکوت، نیکی کردن و... می‌باشد، پرداخته است.

کلیدواژه: نظریه بینامتنیت، تکرار، خوانش، عنصر المعالی، نزاری قهستانی